

OBSAH

1. PŘEDMLUVA	5
2. NÁSTIN VÝVOJE „STARÉHO“ A „NOVÉHO“ INSTITUCIONALIZMU V EKONOMII	11
3. ANTROPOLOGICKÉ ZÁKLADY NEOINSTITUCIONALIZMU: NOVĚ INTERPRETOVANÝ EKONOMICKÝ ČLOVĚK	19
3.1 Širší institucionální rámec ekonomického člověka	19
3.2 Škála „modelů člověka“ ekonomického, politického a sociálního	21
3.3 Metodologické důsledky	25
4. INSTITUCIONÁLNÍ EKONOMIE – EKONOMIE TRANSAKČNÍCH NÁKLADŮ	29
4.1 Instituce	29
4.2 Transakce	31
4.3 Klasifikace přístupů	34
5. TEORIE VLASTNICKÝCH PRÁV	39
5.1 Předmět teorie: vlastnictví jako „ownership“ a „property“	39
5.2 Naivní teorie vlastnických práv	45
5.3 Evoluční vznik vlastnických práv a „ideální typy“	46
5.4 Teorém Ronalda Coaseho	50
5.5 Rozšíření „naivní“ teorie: zájmové skupiny v ustavování vlastnických práv ..	52
6. TEORIE SMLUVNÍCH VZTAHŮ	55
6.1 Světy smluvních vztahů	56
6.2 Jednoduché schéma kontraktu	57
6.3 Fundamentální transformace	60
6.4 Tradice v teorii smluvních vztahů a evoluce pojetí smluv	63
6.5 Problém účinného ovládnutí ve smluvních vztazích	64
7. TRHY A HIERARCHIE: TEORIE VERTIKÁLNÍ INTEGRACE – LIMITY FIRMY	71
7.1 Jednoduchý model kvalitativní analýzy	73
7.2 Hranice efektivnosti: trhy versus hierarchie	77
7.3 Typy vertikální integrace a problém fúzí	80
8. MODERNÍ KORPORACE JAKO FORMA ORGANIZACE	87
8.1 Tendence k izomorfismu – podobnosti organizačních forem	87
8.2 Organizace železnice jako evoluční východisko	90
8.3 Unitární forma (U-forma)	91

8.4 Multidivizionální organizace (M-forma)	92
8.5 Holdingová forma (H-forma)	93
8.6 Japan form (J-form)	95
8.7 Konglomerát	95
8.8 Multinacionální podnik	96
9. KORPORACE JAKO STRUKTURA OVLÁDÁNÍ („CORPORATE GOVERNANCE“)	99
9.1 Podnik jako množina smluvních vztahů	99
9.2 Zaměstnanci a firma	100
9.3 Vlastníci a firma	102
9.4 Věřitelé a firma	104
9.5 Dodavatelé a firma	105
9.6 Zákazníci a firma	106
9.7 Problémy institucionálních vazeb komunity a firmy.	106
9.8 Manažeři a firma	107
9.9 Dva modely ovládání korporace („corporate governance“)	109
9.10. Korporace jako koalice konstituentů	115
10. TEORIE STÁTU (VLÁDY) V NEOINSTITUCIONÁLNÍ EKONOMII	121
10.1 Definice státu, jeho pojetí a funkce	122
10.2 Stát jako garant právního řádu	126
10.3 Struktury ovládání státní moci („state governance“)	128
10.4 Stát jako předmět boje o politicko-ekonomickou moc	131
11. TEORIE INSTITUCIONÁLNÍ ZMĚNY	135
11.1 Organizace, učení a změna	135
11.2 Stabilita a institucionální změna	142
11.3 Cesta institucionální změny	148
12. INSTITUCIONÁLNÍ POHLED NA „REÁLNÝ SOCIALIZMUS“	155
12.1 Teorie vlastnických práv a „reálný socializmus“	156
12.2 Organizační struktura ekonomiky	158
12.3 Kvazivlastnické struktury	159
12.4 „Corporate governance“ a „state governance“ v reálném socializmu – dilemata operacionalizace vlastnických práv	161
12.5 Koaliční struktura „celospolečenského vlastnictví“ – podnik jako struktura ovládání	163
13. INSTITUCIONÁLNÍ POHLED NA EKONOMICKOU TRANSFORMACI	167
13.1 Stabilita a řád, institucionální změna a efektivnost	169
13.2 Ekonomická transformace jako problém institucionálního evolucionizmu	171
13.3 Klasifikace transformačních a privatizačních strategií	173
13.4 Nástin implikací zvolené cesty privatizace	177
14. SEZNAM POUŽITÉ A DOPORUČENÉ LITERATURY	187